

Kristianstads kommun

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Arbete och välfärdsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Tekniska nämnden

Kommunfullmäktige för kännedom

Uppföljande granskning av av tre granskningar genomförda under år 2020

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kristianstads kommun har PwC genomfört en uppföljande granskning av tre granskningar genomförda under år 2020 avseende granskning av intern kontroll – attester, granskning av barn och ungas psykiska ohälsa och granskning av underhåll av fastigheter. Granskningens syfte är att bedöma om granskade nämnder och kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar. Efter genomförd revision bedömer vi att:

- kommunstyrelsen och nämnderna *i allt väsentligt* har vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av intern kontroll - attester.
- barn- och utbildningsnämnden, arbete och välfärdsnämnden och kultur- och fritidsnämnden *i allt väsentligt* har vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av barn och ungas psykiska ohälsa.
- tekniska nämnden *ej har vidtagit tillräckliga åtgärder* med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av underhåll av fastigheter.

Utifrån genomförd granskning rekommenderar vi styrelse och nämnder att

- färdigställa och åtgärda de delar som påbörjats och/eller återstår utifrån tidigare lämnade rekommendationer.
- när det gäller utarbetandet av styrdokument gällande bl a attester kommer kommunrevisionen följa beslut av styrdokument under hösten 2023 och implementeringen av dessa.
- kommunstyrelsen inom ramen för sin uppsiktsplikt säkerställer att nämnderna fastställer rutiner för det förebyggande med barn- och ungas psykiska ohälsa.
- Vi rekommenderar tekniska nämnden att färdigställa och åtgärda de rekommendationer som lämnades i den ursprungliga granskningen.

Granskningsrapporten överlämnas till tekniska nämnden och kommunstyrelsen, inom ramen för sin uppsiktsplikt, för besvarande senast den 30 november år 2023 och till kommunfullmäktige för kännedom. Svar skickas till revisionen@kristianstad.se och till det sakkunniga biträdet lena.salomon@pwc.com

För revisorerna i Kristianstads kommun

Roland Krantz
Ordförande

Göran Sevebrant
Vice ordförande

Uppföljande granskning av tre granskningar genomförda under 2020

Kristianstad kommun

Revisionsrapport

Augusti 2023

*Sara Sommarin
Caroline Tham Johansson*

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Granskningsresultat	5
3.	Revisionell bedömning	27

1

Inledning

Inledning

Bakgrund

Revisorerna i Kristianstad kommun granskar årligen delårsbokslut och årsredovisning, samt genomför fördjupade granskningar utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag på åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed också i tid för genomförande. En viktig del av revisionens arbete är därför att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen beaktat noterade brister, synpunkter och förslag.

Enligt SKR:s styrdokument God revisionssed i kommunal verksamhet 2018 påtalas även vikten av att följa upp de granskningar revisorerna gjort under året. Genom att regelbundet följa upp genomförda granskningar ges svar på om åtgärder med anledning av revisorernas kritik och rekommendationer har tagits i beaktande.

SKR skriver vidare att uppföljningen kan genomföras som en särskild granskningsinsats med skriftlig rapport. Uppföljningen ger också underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning, och blir därmed en grund för riskanalysen inför kommande års revisionsplanering.

Revisorerna har utifrån en risk- och väsentlighetsanalys funnit det relevant att under år 2023 genomföra en uppföljande granskning av 3 granskningar avseende år 2020 som påvisat brister.

Syfte och frågeställningar

Syftet med granskningen är att bedöma om granskade nämnder och kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar.

Granskningen har sin utgångspunkt i följande 2 revisionsfrågor:

- Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd/styrelse?
- Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Avgränsning

Granskningen avser uppföljning av tre fördjupade granskningar genomförda år 2020,

- Granskning av intern kontroll - attester.
- Granskning av barn och ungas psykiska ohälsa.
- Granskning av underhåll av fastigheter.

Metod

Granskningen har skett genom:

- Inhämtande av bl.a. lägesbeskrivningar för respektive granskning genom skriftliga och muntliga återkopplanden med berörda tjänstepersoner.
- Dokumentstudier och genomgång av relevanta missiv, protokoll, beslut och handlingar. Tidigare granskningar har även lästs igenom då de rekommendationer som framkom är utgångspunkten i denna uppföljande granskning.

Rapporten har varit föremål för sakavstämning innan färdigställande.

2

Granskningsresultat

- Granskning av intern kontroll - attester
- Granskning av barn och ungas psykiska ohälsa
- Granskning av underhåll av fastigheter

2

Granskning av intern kontroll-
attester

a

Revisionsrapport: Granskning av intern kontroll - attester

Tidigare granskning

Granskningen genomfördes under år 2020. Syftet med granskningen var att bedöma huruvida kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll avseende attester var tillräcklig.

Efter genomförd granskning var den sammanfattande revisionella bedömningen att kommunstyrelsens, barn- och utbildningsnämndens och byggnadsnämndens interna kontroll avseende attester var delvis tillräcklig. Tekniska nämndens interna kontroll bedömdes som tillräcklig.

Bedömningarna grundades bl.a. på att:

- Styrdokument var i behov av att aktualiseras.
- Det genomfördes kontroller inom ramen för upphandlingspolicyn men att det saknades kontroller i den interna kontrollplanen avseende avstämning mot avtal vid attester.
- Inga väsentliga avvikelser konstaterades för varken styrelse eller nämnder avseende stickprov av inrapporterade behörighetsbeställningar från förvaltningarna mot inlagda behörigheter i ekonomisystemet.

Revisionsrapport: Granskning av intern kontroll - attester

Rekommendationer

Mot bakgrund av granskningsresultaten rekommenderades **kommunstyrelsen** att:

- revidera reglemente för verifikationshantering samt tillhörande tillämpningsanvisningar och integrera de kontroller som genomförs inom ramen för upphandlingspolicyn i arbetet
- implementera arbetssättet kring en digital inrapportering av behörigheter i ekonomisystemet till förvaltningarna
- genomföra årliga kontroller av att upplagda attestbehörigheter är aktuella
- genomföra kontroller inom den interna kontrollen kring att attestanterna genomfört en kontroll mot avtal vid attestering.

Mot bakgrund av granskningsresultaten rekommenderades **nämnderna** att:

- genomföra årliga kontroller av att upplagda attestbehörigheter är aktuella
- genomföra kontroller inom den interna kontrollen kring att attestanterna genomfört en kontroll mot avtal vid attestering.

Av totalt 6 rekommendationer gavs 2 enbart till kommunstyrelsen och resterande till både styrelse och nämnderna. Det vill säga 4 unika rekommendationer gavs.

Revisionsfråga 1: Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd/styrelse?

lakttagelser

Granskningen med missiv skickades till styrelsen och berörda nämnder per 2020-10-07. Av missivet framgår att svar önskades senast 2021-01-31.

Utifrån protokollgranskning noteras att samtliga svar inkom inom utsatt tidsram till revisionen. Därtill noteras att styrelsen och nämnderna dels besvarat revisionens synpunkter och förslag till åtgärder samt att olika åtgärder (planerade och genomförda) redovisas.

Nedan redovisas när tjänsteskrivelserna behandlades av respektive styrelse/nämnd samt tillhörande beslut.

- **Barn- och utbildningsnämnden** (2021-01-09 §7).

Beslut: Barn- och utbildningsnämnden beslutade att svara kommunens revisorer enligt förvaltningens förslag.

- **Byggnadsnämnden** (2020-12-15 §234).

Beslut: Nämnden beslutar att översända förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på revisionens granskning.

- **Kommunstyrelsen** (2021-01-27 §5).

Beslut: Styrelsen beslutar att översända framtaget yttrande som svar till revisionen.

- **Tekniska nämnden** (2020-12-17 §134).

Beslut: Nämnden beslutar att instämma i slutsatserna i rapporten och översända förvaltningens yttrande som svar på granskningen.

Bedömning

Ja

Vår granskning visar att revisorernas synpunkter har besvarats av kommunstyrelsen och nämnderna.

Revisionsfråga 2: Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

I den tidigare granskningen från 2020 gavs 4 rekommendationer (se slide 8) varvid 2 riktades till kommunstyrelsen och 2 både till styrelsen **och** nämnderna. Varje rekommendation är utmärkt med relevant/relevanta granskningsobjekt (...).

lakttagelser

Sedan granskningen från år 2020 genomfördes har måltidsverksamheten, lokalvården och transportverksamheterna organiserats under kommunledningskontoret. Enligt uppgift har organisationsändringen inneburit en ökning av affärshändelser och administrativa uppgifter.

Rekommendation 1: Revidera reglemente för verifikationshantering samt tillhörande tillämpningsanvisningar och integrera de kontroller som genomförs inom ramen för upphandlingspolicyn i arbetet (kommunstyrelsen)

Kommunstyrelsen

Av kommunledningskontoret anges att en revidering av reglementet påbörjades under år 2021 men att arbetet aldrig slutfördes. En tydlig anledning till att arbetet avbröts finns inte enligt skriftlig återkoppling. Under våren 2023 återupptogs arbetet med revideringen och ambitionen är att fullmäktige ska kunna behandla det nya styrdokumentet ("Riktlinje för budgetansvar attest redovisning och intern kontroll") under hösten år 2023. Utöver nuvarande reglemente kommer det nya styrdokumentet att ersätta "Tillämpningsanvisningar för kontroll av verifikationer" (2004) och "Reglemente för intern kontroll Kristianstads kommunkoncern" (2019).

Inom ramen för granskningen har vi efterfrågat ett utkast av den nya riktlinjen men inte mottagit ett sådant. Enligt uppgift ska utkastet kompletteras med ytterligare affärshändelser och kommunen vill därav inte lämna ut arbetsmaterialet.

Rekommendation 2: Implementera arbetssättet kring en digital inrapportering av behörigheter i ekonomisystemet till förvaltningarna (kommunstyrelsen)

Enligt den tidigare granskningen skulle processen gällande inrapportering av attestbehörighet ändras hösten 2020 och bli digitaliserad.

Kommunstyrelsen

Av kommunledningskontoret anges att arbetssättet kring en digital inrapportering är implementerat. Enligt uppgift har respektive förvaltning utsedda behörighetsanmälare (anmälare av behörighet) som anmäler behörigheterna via en E-tjänst. När ny anmälan registrerats skapas ett ärende i E-tjänstportalen och ett mejl skickas därefter till en central funktionsbrevlåda. Systemadministratörerna kan då hämta upp anmälan och registrera uppgifterna i ekonomisystemet. Vidare anges att kvittens med samtliga behörighetsuppgifter från anmälan sparas ner i ekonomisystemets E-arkiv. Enligt representant från kommunledningskontoret anges att årlig kontroll av behörighetsanmälare görs via ekonomiansvarig på förvaltningarna.

Inom ramen för granskningen har vi mottagit gällande förteckning av anmälare för de olika förvaltningarna/verksamheterna samt fått en genomgång av hur en anmälan av behörighet går till.

Arbetssättet idag beskrivs som säkrare än tidigare, detta exempelvis eftersom flera uppgifter fylls i automatiskt vilket minskar risken för felaktigheter. Uppgifter som fylls i automatiskt är bl.a. användarid (ANVID), mejl och närmaste chef. Uppgift om huruvida en personen gått en utbildning (vilket skulle anges tidigare) registreras inte i systemet men går enligt återkoppling att kontrollera via ett register i kommunens utbildningsportal. Inom ramen för granskningen har vi mottagit ett underlag som styrker detta.

Revisionsfråga 2: Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Rekommendation 3: Genomföra årliga kontroller av att upplagda attestbehörigheter är aktuella (kommunstyrelsen och nämnderna)

Kommunstyrelsen

Enligt kommunledningskontoret är det enheterna Upphandling och Redovisning som samverkar och genomför kontroller av attestbehörigheter. Enligt kontoret har kontroller avseende attestbehörigheter genomförts under år 2021 och år 2022. För år 2021 har vi mottagit en uppföljning avseende den interna kontrollen som verifierar genomförd kontroll. För år 2022 genomfördes en kontroll som s.k. egenkontroll, det vill säga utanför beslutad intern kontroll. Avseende år 2023 anges att en ny uppföljning/kontroll är planerad under hösten. Underlag eller annan dokumentation för år 2022 och 2023 har inte mottagits.

Av kommunledningskontoret uppges att nuvarande kontroller ses som tillräckliga. Som noterats i rekommendation 2 har inrapporteringen av behörigheter blivit digitaliserat.

Nämnderna

Av samtliga nämnder anges att årliga kontroller genomförs med bäring på attestbehörighet, vissa som en del av den interna kontrollen och vissa utanför (egenkontroller). Inom ramen för granskningen har vi mottagit exempel på internkontrollplaner, riskanalyser och granskningsrapporter från nämnderna som styrker att kontroll av attester genomförts.

Vidare anger samtliga nämnder att ansvaret för genomförandet av kontroller vilar på olika ekonomifunktioner. Barn- och utbildningsnämnden och tekniska nämnden anger att kontrollerna ses som tillräckliga medan byggnadsnämnden lyfter att behov av ytterligare kontroller finns när nya behörigheter läggs till eller tas bort. Enligt uppgift av representant från byggnadsnämnden är detta inlagt i en rutin som gäller framöver.

Revisionsfråga 2: Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Rekommendation 4: Genomföra kontroller inom den interna kontrollen kring att attestanterna genomfört en kontroll mot avtal vid attestering (kommunstyrelsen och nämnderna)

I den tidigare granskningen uppmärksammades att kontroll av attesthantering i varierande utsträckning återfanns i nämndernas internkontrollplaner.

Övergripande

Av styrelse och nämnder anges att upphandlingsenheten mäter och följer upp avtalstrohet per förvaltning. Rapporterna skickas till de förvaltningsspecifika inköpssamordnarna. Enligt återkoppling visar rapporterna exempelvis vilka köp som gjorts utanför avtal. Tillvägagångssättet beskrivs vara en del i säkerställandet av avtalstrohet och korrekt attesthantering. Inköps- och fakturasystemet Proceedo används i huvudsak vid beställningar/inköp.

Stickprov för kommunstyrelsen och nämnderna.

I syfte att kontrollera korrekt attesthantering har 4 stickprov tagits där vi kontrollerat mot attestförteckning och delegationsordning att rätt person attesterat köpen. 2 stickprov har varit från april och 2 från maj.

Inga avvikelser kopplade till stickproven och dess attesthantering har noterats i samband med stickproven.

Kommunstyrelsen

Enligt kommunledningskontoret finns relevanta kontroller i kommunstyrelsens risk- och väsentlighetsanalyser. Vi har mottagit riskanalys för 2023 som styrker detta. Därtill anges att kontroller mot avtal och ramavtalstrohet görs via stickprov, men att kontrollerna inte är en del av den interna kontrollen utan utförs som årliga egenkontroller. Egenkontrollerna samordnas av avtalscontrollern.

Nämnderna

Från nämnderna har vi mottagit exempel på internkontrollplaner och riskanalyser där moment med bäring på attesthantering och avtalstrohet återfinns. Vidare anges att systematiska utbildningar avseende inköp/upphandling genomförs.

Bedömning

Revisionsfråga 2: Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Ja.

Vår uppföljning visar att revisorernas synpunkter och förslag i huvudsak har åtgärdats. I granskningen gjordes 4 stickprov. Inga avvikelser noterades vid genomförandet.

En sammanfattning av rekommendationer och åtgärder återfinns på efterföljande sida.

Sammanfattning av åtgärdade rekommendationer

	Rekommendation genomförd	
Rekommendationer från granskningen 2020	Kommunstyrelsen	Nämnderna
Rekommendation 1: Revidera reglemente för verifikationshantering samt tillhörande tillämpningsanvisningar och integrera de kontroller som genomförs inom ramen för upphandlingspolicyn i arbetet	Delvis. Vi noterar att ett revideringsarbete pågått under perioder men inte slutförts. Enligt uppgift kommer det nya styrdokumentet ersätta flertalet andra, bl.a. tillämpningsanvisningar. Under hösten 2023 är det planerat att styrdokumentet ska behandlas av fullmäktige.	Omfattades ej av rekommendation. Ingen bedömning ges.
Rekommendation 2: Implementera arbetssättet kring en digital inrapportering av behörigheter i ekonomisystemet till förvaltningarna,	Ja. Utifrån vår granskning bedömer vi att arbetssättet implementerats.	Omfattades ej av rekommendation. Ingen bedömning ges.
Rekommendation 3: Genomföra årliga kontroller av att upplagda attestbehörigheter är aktuella	Ja. Vi bedömer att årliga granskningar genomförts år 2021 och 2022, samt att det finns en planerad uppföljning år 2023. Att det finns politiska beslut som säkerställer att årliga kontroller genomförs framöver har inte mottagits av oss.	
Rekommendation 4: Genomföra kontroller inom den interna kontrollen kring att attestanterna genomfört en kontroll mot avtal vid attestering	Ja. Vi bedömer att kontroller avseende attesthantering görs. Våra stickprov uppvisar inga avvikelser.	

2

Granskning av barn och ungas
psykiska ohälsa

b

Revisionsrapport: Granskning av barn och ungas psykiska ohälsa

Under år 2020 genomfördes en granskning av barn och ungas psykiska ohälsa. Syftet med granskningen var att bedöma om barn- och utbildningsnämnden, arbete och välfärdsnämnden och kultur- och fritidsnämnden säkerställde en ändamålsenlig verksamhet för barn och ungdomar med psykisk ohälsa. Avseende kultur- och fritidsnämnden avgränsades syftet till nämndens styrning och uppföljning av fritidsgårdsverksamheten.

Efter genomförd granskning gjordes den sammanvägda bedömningen att barn- och utbildningsnämnden samt arbete och välfärdsnämnden inte helt säkerställde en ändamålsenlig verksamhet för barn och ungdomar med psykisk ohälsa.

För kultur- och fritidsnämnden var den samlade revisionella bedömning att nämnden inte helt säkerställde en ändamålsenlig styrning och uppföljning av fritidsgårdarna.

Bedömningarna grundades bl.a. på att:

- Strukturerna för samverkan i operativa ärenden mellan arbete och välfärd samt barn och utbildning hade förbättrats och formaliserats samt att det fanns en strävan att fokusera på strategiska arbetssätt snarare än individärenden.
- Det saknades etablerade samverkansstrukturer på politisk nivå samt att samverkan på förvaltningsnivå brast då möten med SAMBA-gruppen inte genomfördes i den omfattning man kommit överens om.

Revisionsrapport: Granskning av barn och ungas psykiska ohälsa

I revisionsrapporten lämnades följande rekommendationer till **barn- och utbildningsnämnden** och **arbete och välfärdsnämnden**:

- Säkerställa att möten med SAMBA-gruppen genomförs enligt överenskommelse och att dessa görs mer personoberoende. Nämnderna rekommenderades även överväga att skapa former för samverkan mellan nämndernas presidium avseende barn och unga med psykisk ohälsa.
- Överväga att låta nämnderna få en gemensam bild av barn och ungas psykiska ohälsa och vilka insatser som görs av olika aktörer. Detta i syfte att få ett bättre genomslag för de åtgärder som kan vidtas tillsammans.

I revisionsrapporten lämnades följande rekommendationer till **kultur- och fritidsnämnden**:

- Se över hanteringen av avtalet med Kristianstads fritidsgårdsforum för att säkra en korrekt formell hantering.
- Säkerställa att överläggningarna med Kristianstads fritidsgårdsforum dokumenteras.

Vid granskning av missivet framgår att ytterligare en rekommendation tillkommit utöver de fyra som lämnades i samband med färdigställandet av revisionsrapporten.

- **Kommunstyrelsen** bör säkerställa att det utarbetas rutiner för samverkan mellan de olika ansvariga nämnderna i det fortsatta arbetet med att förebygga barns och ungas psykiska ohälsa.

Med anledning av tillkommande rekommendation kommer 5 rekommendationer följas upp i granskningen.

Revisionsfråga 1: Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd/styrelse?

lakttagelser

Granskningen överlämnades till barn- och utbildningsnämnden, arbete och välfärdsnämnden och kultur- och fritidsnämnden för besvarande, och till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för kännedom. Svar önskades senast 2020-11-30.

Utifrån protokollgranskning noteras att samtliga svar inkom inom utsatt tidsram till revisionen. Därtill noteras att styrelsen och nämnderna dels besvarat revisionens synpunkter och förslag till åtgärder samt att olika åtgärder (planerade och genomförda) redovisas.

Nedan redovisas när tjänsteskrivelserna behandlades av respektive nämnd samt tillhörande beslut.

- Arbete och välfärdsnämnden behandlade revisionsrapporten vid sammanträdet 2020-11-26 §166 och godkände förvaltningens tjänsteutlåtande som nämndens svar till revisionen.
- Kultur- och fritidsnämnden behandlade revisionsrapporten vid sammanträdet 2020-09-17 §65 och godkände förvaltningens tjänsteutlåtande som nämndens svar till revisionen.
- Barn och utbildningsnämnden behandlade revisionsrapporten vid sammanträdet 2020-11-03 §75 och beslutade att lämna svar till kommunrevisionen enligt föreliggande förslag.

Som noterats gav kommunrevisorerna en extra rekommendation, utöver de som gavs i granskningsrapporten. I missivet framgår inte att kommunrevisionen önskade svar och utifrån protokollgranskning noteras att inget svar inkommit från kommunstyrelsen.

Av svaren som inkommit framkommer bl.a. följande:

- Presidierna för arbete- och välfärdsnämnden och barn- och utbildningsnämnden var överens om formerna för regelbundna träffar för avstämning och dialog kring arbetet med att förebygga barns och ungas psykiska ohälsa.

Bedömning

Ja

Vi konstaterar att barn- och utbildningsnämnden, arbete och välfärdsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har behandlat revisionsgranskningen i enlighet med revisionens direktiv.

Revisionsfråga 2: Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

lakttagelser

Som angetts i slide 16 följs 5 rekommendationer upp.

I flertalet av rekommendationerna behandlas Sambasamordningen. Sambasamordningen är en samverkansmodell där "Samba" står för samverkansledning för barn och ungas bästa. Syftet med sambasamordningen är att säkerställa att den enskilde får rätt och individuellt anpassat stöd utifrån ett helhetsperspektiv genom att kommunens förvaltningar och Region Skånes verksamheter samarbetar.

Rekommendation 1: Kommunstyrelsen bör säkerställa att det utarbetas rutiner för samverkan mellan de olika ansvariga nämnderna i det fortsatta arbetet med att förebygga barn och ungas psykiska ohälsa.

Enligt "Gemensamt reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder" ska styrelsen utöva en samordnad styrning och samordna kommunens angelägenheter.

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av en dokumenterad överenskommelse av Sambasamordningen från år 2020 och en upprättad årsberättelse för år 2022 för samverkan. Vi har även mottagit en samordningsplan som senast är reviderad under våren år 2023.

I *Sambasamordningen* tydliggörs rutinerna för samverkan mellan förvaltningarna (arbete och välfärdsförvaltningen, barn och utbildningsförvaltningen och omsorgsförvaltningen) genom exempelvis beskrivningar av arbetssätt och uppdrag för Samarbetsrådet och samordnaren. I årsberättelsen framgår bl.a. att det genomförts en samverkansenkät under våren 2022 för att identifiera områden i behov av stärkt samverkan och att områden som är i behov av att utvecklas belyses. I *årsberättelsen* konstateras även att samverkansarbetet för barn och ungas bästa förbättrats. I *samordningsplanen* beskrivs ytterligare arbetsrutin för samordning framöver. Av kontakt med förvaltningarna anges att dessa och regionen har kontinuerliga möten för att följa upp hur samarbetet fungerar och diskuterar vad som behöver utvecklas. I övrigt har vi inte mottagit ytterligare rutiner.

Revisionsfråga 2: Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Rekommendation 2: Barn- och utbildningsnämnden och arbete och välfärdsnämnden bör säkerställa att möten med SAMBA-gruppen genomförs enligt överenskommelse och att dessa görs mer personoberoende. Nämnderna bör även överväga att skapa former för samverkan mellan nämndernas presidium avseende barn- och unga med psykisk ohälsa.

Rekommendationen grundar sig på att det i granskningen från 2020 framgick att det fanns en strävan att fokusera på strategiska arbetssätt snarare än individärenden. Det saknades därtill etablerade samverkansstrukturer på politisk nivå samt att samverkan brast på förvaltningsnivå då möten med SAMBA-gruppen inte genomfördes i den omfattning som var överenskommet. Vidare framkom i granskningen att endast ett möte genomförts under år 2019 med SAMBA-gruppen istället för de överenskomna fyra mötena per år.

Möten

Enligt Sambasamordningen ska Sambamöten ske var tredje månad samt vid behov av ytterligare handläggning.

Vid kontakt med förvaltningarna anges att det under år 2021 hölls fyra möten och under år 2022 sju möten. I årsberättelsen för år 2022 framgår att det därutöver genomförts möten i samarbetsrådet.

Personoberoende.

Som nämnts i rekommendation 1 beskrivs arbetet mellan förvaltningarna och regionen samt roller och ansvar i sambasamordningen. Utifrån den beslutade arbetsordningen består SAMBA-gruppen av flertalet chefsfunktioner från de olika förvaltningarna samt områdeschefer från barn- och ungdomspsykiatrien och barn- och ungdomshabiliteringen. I samordningsplanen beskrivs uppdragen för olika samarbetsgrupper.

Samverkan mellan nämndernas presidium

Vid kontakt med förvaltningarna beskrivs att under förra mandatperioden påbörjades möten mellan presidierna från barn- och utbildningsnämnden och arbete och välfärdsnämnden tillsammans med förvaltningscheferna. Strukturen var ett möte på våren och ett på hösten. Mötena kunde beröra olika frågor men fokus var på beröringspunkter när det gäller barn och unga där deras psykiska ohälsa utgjorde en del. Tidigt under mandatperioden planerades det även för möte tillsammans med regionen och kommunens berörda nämnder gällande framförallt "Överenskommelsen om struktur mellan Kristianstads kommun och Region Skåne". Detta drog ut på tiden på grund av pandemin och genomfördes först under hösten 2022.

Vidare återges att det som var bra med mötena var att det fanns en naturlig plats att lyfta olika frågor där det finns beröringspunkter, där samverkan kan stärkas och de olika presidierna kan få förståelse och insyn i varandras utmaningar och i det som fungerar bra. Mötena syfte och mål skulle kunna utvecklas och tydliggöras. Efter de möten som genomfördes 2019-2022 var responsen bra från politik och förvaltning. Det som saknas nu är rutiner för att fortsätta genomföra mötena när ny mandatperiod inletts och många ledamöter är nya. Det finns därför ett kvarstående behov att fastställa mötesrutiner mm.

Revisionsfråga 2: Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Rekommendation 3: Barn- och utbildningsnämnden och arbete och välfärdsnämnden bör överväga att låta de båda nämnderna få en gemensam bild av barn- och ungas psykiska ohälsa och vilka insatser som görs av olika aktörer. Detta i syfte att få ett bättre genomslag för de åtgärder som kan vidtas tillsammans.

Rekommendationen grundar sig på att det i granskningen från 2020 framgick att barn- och utbildningsnämnden samt arbete och välfärdsnämnden delvis vidtog aktiva åtgärder för att minska den psykiska ohälsan hos barn och ungdomar. Bedömningen baserades på att det i granskningen inte kunnat spåra några beslut hos de båda nämnderna som har en tydlig koppling till minskad ohälsa hos barn och ungdomar.

Som beskrivits i tidigare rekommendationer finns arbetsrutiner och ansvarsfördelningar för samarbetsgrupper beskrivna i sambasamordningen och i samordningsplanen. Av representanter för förvaltningarna anges att en gemensam bild av barn och ungas psykiska ohälsa och vilka insatser de olika aktörerna har skapas via olika samverkansmöten. Därtill anges vid kontakt med förvaltningsrepresentanter att nämnderna tar del av den gemensamma bilden via SAMBA:s årsberättelse.

I årsberättelse konstateras att under år 2022 har flertalet åtgärder vidtagits. Exempel på åtgärder som beskrivs i årsberättelsen är bl.a. att rutindokument för placerade barn tydliggjorts, en tydligare ansvarsfördelning som används vid alla samfinansierade ärenden och studiebesök hos omsorgsförvaltningen. Utifrån protokollsgenomgång har arbete och välfärdsnämnden tagit del av årsberättelsen för år 2021 vid sammanträdet 2022-03-31 §64 och årsberättelsen för år 2022 vid sammanträdet 2023-05-25 §121. Barn och utbildningsnämnden har inte tagit del av årsberättelsen varken för år 2021 eller år 2022.

Sambasamordningen är inte behandlad av någon nämnd. Att åtgärder vidtagits av nämnderna har inte kommit oss tillkänna i denna uppföljande granskning.

Rekommendation 4: Kultur- och fritidsnämnden bör se över hanteringen av avtalet med Kristianstads fritidsgårdsforum för att säkra en korrekt formell hantering.

Rekommendationen grundade sig i att säkerställa att ett formellt avtal finns mellan kultur- och fritidsnämnden och Kristianstads fritidsgårdsforum för aktuellt verksamhetsår. I granskning från 2020 avsåg avtalet mellan Kultur- och fritidsnämndens med Kristianstads fritidsgårdsforum att gälla från 1 januari 2017 med möjlighet till förlängning ytterligare ett år.

Vid kontakt med förvaltningen bekräftas att hanteringen av avtalet har setts över. Vid ett avstämningsmöte den 2020-09-30 mellan Kristianstads Fritidsgårdsforum och kultur- och fritidsnämnden påbörjades en dialog för ändring av befintligt avtal mellan de två parterna. Vi har tagit del av verksamhetsavtal (Mellan Kristianstads kommun, Kultur- och fritidsförvaltningen och Kristianstads Fritidsgårdsforum) för år 2021, 2022 och 2023. Verksamhetsavtalen visar att Kristianstads Fritidsgårdsforum åtar sig att bedriva fritidsgårdsverksamhet i enlighet med föreningens stadgar. Avtalen ses över varje år för att säkerställa att det är giltigt för innevarande år.

Rekommendation 5: Kultur- och fritidsnämnden bör säkerställa att överläggningarna med Kristianstads fritidsgårdsforum dokumenteras.

Rekommendationen grundade sig på att det i granskningen från år 2020 konstaterades att nämnden visserligen följde upp fritidsverksamheten på ett tillräckligt sätt men att nämnden behövde säkerställa att överläggningar dokumenteras.

Vi har tagit del av minnesanteckningar från avstämningsmöte mellan kultur- och fritidsnämndens presidium och Kristianstads Fritidsgårdsforum för år 2020, 2021 och 2022. Det har skett två möten per år, totalt sex stycken möten.

Bedömning

Revisionsfråga 2: Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Ja.

Vår granskning visar att revisorernas synpunkter och förslag i huvudsak har åtgärdats.

Sammanfattning av rekommendationer och åtgärder återfinns på efterföljande sida.

Sammanfattning av åtgärdade rekommendationer

Rekommendationer från granskningen 2020	Rekommendation genomförd av Kommunstyrelsen/nämnd
<p>Rekommendation 1: Kommunstyrelsen bör säkerställa att det utarbetas rutiner för samverkan mellan de olika ansvariga nämnderna i det fortsatta arbetet med att förebygga barns- och ungas psykiska ohälsa.</p>	<p>Ja. Vi har tagit del av underlag som visar att det finns en formell överenskommelse avseende relevanta nämnders samverkan.</p>
<p>Rekommendation 2: Barn- och utbildningsnämnden och arbete och välfärdsnämnden bör säkerställa att möten med SAMBA-gruppen genomförs enligt överenskommelse och att dessa görs mer personoberoende. Nämnderna bör även överväga att skapa former för samverkan mellan nämndernas presidium avseende barn- och unga med psykisk ohälsa.</p>	<p>Ja. I granskningen konstaterar vi att sambamöten under år 2022 genomförts enligt överenskommelse, vi bedömer att ansvarsroller tydliggörs i styrdokument och att barn- och utbildningsnämnden och arbete och välfärdsnämnden gjort en översyn avseende former för samverkan.</p>
<p>Rekommendation 3: Barn- och utbildningsnämnden och arbete och välfärdsnämnden bör överväga att låta de båda nämnderna få en gemensam bild av barn- och ungas psykiska ohälsa och vilka insatser som görs av olika aktörer. Detta i syfte att få ett bättre genomslag för de åtgärder som kan vidtas tillsammans.</p>	<p>Delvis. Vi bedömer att exempelvis sambasamordningen och samordningsplanen (med tillhörande möten) ger nämnderna förutsättningar att ha en gemensam bild av arbetet mot psykisk ohälsa. Däremot har bara arbete och välfärdsnämnden tagit del av årsberättelserna. Därtill har vi inte mottagit information från barn- och utbildningsnämnden och arbete och välfärdsnämnden om vidtagna åtgärder.</p>
<p>Rekommendation 4: Kultur- och fritidsnämnden bör se över hanteringen av avtalet med Kristianstads fritidsgårdsforum för att säkra en korrekt formell hantering.</p>	<p>Ja. Översyn har gjorts för avtalen och vi har tagit del av avtal för verksamhetsåren 2021,2022 och 2023.</p>
<p>Rekommendation 5: Kultur- och fritidsnämnden bör säkerställa att överläggningarna med Kristianstads fritidsgårdsforum dokumenteras.</p>	<p>Ja. Överläggningar dokumenteras i form av minnesanteckningar vid avstämning mellan kultur- och fritidsnämndens presidium och Kristianstads Fritidsgårdsforum.</p>

2

Granskning av underhåll av
fastigheter

C

Revisionsrapport: Granskning av underhåll av fastigheter

Granskningen genomfördes under år 2020. Syftet med granskningen var att bedöma om **kommunstyrelsen** och **tekniska nämnden** hade säkerställt ett ändamålsenligt underhåll av kommunens fastigheter

Efter genomförd revision gjordes den sammanvägda bedömningen att kommunstyrelsen och tekniska nämnden delvis säkerställde ett ändamålsenligt underhåll av kommunens fastigheter.

Utifrån granskningens resultatet lämnades följande rekommendationer till tekniska nämnden:

- att ta fram mål och indikatorer kopplade till underhållsarbetet som också behandlas och följs upp av nämnden.
- att ta fram en plan för hur det eftersatta underhållet skulle åtgärdas.
- att se över redovisningen i delårs- och årsbokslut för att säkerställa att det med enkelhet går att följa vilka resurser som lagts på underhåll.

Utifrån granskningens resultat lämnas inte några rekommendationer till kommunstyrelsen.

Revisionsfråga 1: Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd/styrelse?

lakttagelser

Granskningen överlämnades till tekniska nämnden för beaktande, och till kommunstyrelsen för kännedom. Det har därför inte lämnats något svar från kommunstyrelsen.

Tekniska nämnden behandlade granskningen vid sitt sammanträde 2020-12-17 §134. Under mötet beslutade tekniska nämnden att instämma med slutsatserna i revisionsrapporten och anta tekniska förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt eget.

I tekniska förvaltningens tjänsteutlåtande framfördes att förvaltningen årligen hade informerat tekniska nämnden kring den ackumulerade underhållsskulden som fanns i kommunens fastighetsbestånd. Samtidigt konstaterades att det har skjutits till mer medel för underhåll de senaste åren, vilket lyftes som positivt.

Bedömning

Ja

Vi konstaterar att tekniska nämnden behandlat revisionsgranskningen i enlighet med revisionens direktiv.

Revisionsfråga 2: Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

lakttagelser

Samtliga rekommendationer är riktade till tekniska nämnden.

Rekommendation 1: Vi rekommenderar att tekniska nämnden tar fram mål och indikatorer kopplade till underhållsarbetet som också behandlas och följs upp av nämnden.

I tekniska förvaltningens verksamhetsplan 2023 framgår att anläggningsavdelningen ansvarar för skötsel och underhåll av de allmänna platserna (inkl. naturvård), ledningsnät och gatorna i kommunen. Vidare konstateras att de stora ekonomiska utmaningar främst består av ett eftersatt underhåll och stora reinvesteringsbehov avseende beläggningar, park, stadsmiljö, trafik och naturvård. I driftkostnadsbudget 2023 budgeteras ett belopp för underhållsmaterial, löpande underhåll och planerat underhåll.

I varken *verksamhetsplanen 2023* eller *helårsbokslut 2022 tekniska nämnden* återfinns mål eller indikatorer som är kopplade till underhållsarbetet.

Rekommendation 2: Vi rekommenderar att tekniska nämnden tar fram en plan för hur det eftersatta underhållet ska åtgärdas.

Inom ramen för granskningen har vi efterfrågat eventuell plan/strategi avseende underhållsarbetet och hur skulden ska åtgärdas. Av förvaltningen har vi mottagit en upprättad lista i excelformat för de kommande 10 åren (2024 - 2033). Listan lyfter identifierade reinvesteringsbehov per objekt och vilka planerade åtgärder som är kopplade till varje objekt. Enligt uppgift har nämnden inte behandlat denna.

Av svar från kontaktperson i vår granskning anges att *“framtagande av underlag samt förslag på hantering diskuteras mellan Fastighetstekniska avdelningen och kommunledningskontoret, specifikt rörande reinvesteringar som är tänkt att presenteras fragment i investeringsprocessen. Övrig översyn pågår för att visualisera eftersatt underhåll i det årliga schablonhyrabelutet i nämnd, planeras till hösten”*.

Rekommendation 3: Vi rekommenderar nämnden att se över redovisningen i delårs- och årsbokslut för att säkerställa att det med enkelhet går att följa vilka resurser som lagts på underhåll.

Inom ramen för granskningen har vi mottagit delårs- och årsrapporten för år 2022. I delårsrapporten per augusti beskrivs i avsnittet ekonomi att avdelningen fastighetsteknik prognostiserar mindre avvikelser avseende löpande underhåll och drivmedel. I årsredovisningen framgår inte vilka resurser som har lagts på underhåll. Inga nyckeltal kopplat till underhåll framgår i rapporterna.

Av återkoppling från kontaktperson uppges att innehållet i redovisningarna bestäms av kommunledningskontoret och inte kan påverkas av tekniska förvaltningen.

Vi har mottagit en driftprognos för maj månad som visar budget och utfall för bl.a. posterna löpande underhåll och planerat underhåll. Ytterligare fördelning av posterna framgår inte. Enligt uppgift upprättas driftprognoserna månadsvis men delges inte nämnden.

Bedömning

Revisionsfråga 2: Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Nej.

Vår uppföljning visar att revisorernas synpunkter och förslag i flera delar inte beaktas.

Sammanfattning av rekommendationer och åtgärder återfinns på efterföljande sida.

Sammanfattning av åtgärdade rekommendationer

Rekommendation	Rekommendation genomförd av Tekniska nämnden
Rekommendation 1: Vi rekommenderar att tekniska nämnden tar fram mål och indikatorer kopplade till underhållsarbetet som också behandlas och följs upp av nämnden.	Nej. Nämnden har inte tagit fram några mål eller indikatorer kopplat till underhållsarbetet.
Rekommendation 2: Vi rekommenderar att tekniska nämnden tar fram en plan för hur det eftersatta underhållet ska åtgärdas.	Nej. Vi har mottagit en upprättad planeringslista över identifierade reinvesteringsbehov och tillhörande åtgärder. Enligt uppgift har denna lista inte delgetts nämnden och vi bedömer inte att listan kan likställas med en plan/strategi avseende underhållsarbetet.
Rekommendation 3: Vi rekommenderar nämnden att se över redovisningen i delårs- och årsbokslut för att säkerställa att det med enkelhet går att följa vilka resurser som lagts på underhåll.	Nej. Vi noterar att driftprognoser upprättas per månad, och att dessa omfattar poster relevanta för underhållsarbetet. Samtidigt konstaterar vi att dessa inte delges till nämnden och att vi inte mottagit underlag som visar hur resurserna fördelats. Uppgifter om resursfördelningen saknas även i delårs- och i årsrapport.

3

Revisionell bedömning

Revisionell bedömning

PwC har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kristianstads kommun genomfört en uppföljande granskning av tre fördjupade granskningar. Syftet med granskningen har varit att bedöma om granskade nämnder och kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i tidigare granskningar.

De bedömningar som lämnas utifrån respektive granskning framgår nedan:

Vi bedömer att kommunstyrelsen och nämnderna *i allt väsentligt* har vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av **intern kontroll - attester**.

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden, arbete och välfärdsnämnden och kultur- och fritidsnämnden *i allt väsentligt* har vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av **barn och ungas psykiska ohälsa**.

Vi bedömer att tekniska nämnden *ej* har vidtagit tillräckliga åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av **underhåll av fastigheter**.

Rekommendationer

Vi rekommenderar styrelse och nämnder att färdigställa och åtgärda de delar som påbörjats och/eller återstår utifrån tidigare lämnade rekommendationer.

När det gäller utarbetandet av styrdokument gällande bl a attester kommer kommunrevisionen följa beslut av styrdokument under hösten 2023 och implementeringen av dessa.

Vi föreslår att kommunstyrelsen inom ramen för sin uppsiktsplikt säkerställer att nämnderna fastställer rutiner för det förebyggande med barn- och ungas psykiska ohälsa.

Vi rekommenderar tekniska nämnden att färdigställa och åtgärda de rekommendationer som lämnades i den ursprungliga granskningen.

Granskning

Bedömning

Granskning av intern kontroll - attester

Ja

Granskning av barn och ungas psykiska ohälsa

Ja

Granskning av underhåll av fastigheter

Nej

Augusti 2023

Lena Salomon

Uppdragsledare

Sara Sommarin

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Kristianstads kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av antagen projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.